

Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 0601

Härnösands Naturskyddsförenings synpunkter på Riksantikvarieämbetets yttrande 2018-12-20 i mål nr P 1816-18 angående Detaljplan för hotell vid Kanaludden, del av Ön 2:52 m.fl. i Härnösand

---

Härnösands Naturskyddsförening har tagit del av Riksantikvarieämbetets yttrande över detaljplanen för hotell vid Kanaludden, del av Ön 2:52 m.fl. i Härnösand. I yttrandet behandlas frågan om planen innebär påtaglig skada på riksintresset för kulturmiljön. Föreningen tar till sig ämbetets synpunkter men anser att det finns oklarheter om hur påtagligheten bedömts.

När uppkommer påtaglig skada?

Bestämmelserna i 3 kap 6 § MB är svårtillämpade eftersom det vare sig i lagtexten eller i förarbetena finns tydliga kriterier för hur bedömningen ska ske. En tydligare beskrivning om hur begreppet påtaglig skada ska tolkas finns i Naturvårdsverkets allmänna råd till 3 kap 6 § 2 stycket som utarbetats i samråd med Riksantikvarieämbetet:

Påtaglig skada på natur- eller kulturmiljön kan uppstå om en åtgärd kan mer än obetydligt skada något eller några av de natur-, kultur- eller friluftsvärden som utgör grunden för riksintresset.

I sitt yttrande säger Riksantikvarieämbetet att riksintresset skadas men inte påtagligt. Vilken nivå av skadan det rör sig om framgår inte. Vår förhoppning är därför att Mark- och miljööverdomstolen gör en precisering av när påtaglig skada uppkommer eftersom Riksantikvarieämbetet inte lyckats tydliggöra var gränsen går mellan obetydlig skada och påtaglig skada. Härnösands Naturskyddsförening anser att skadan är mer än obetydlig och att planen därför påtagligt skadar riksintresset för kulturmiljö.

Bedömning av strandskyddsintresset kvarstår

Oavsett vad Mark- och miljööverdomstolen beslutar när det gäller påverkan på kulturmiljöintresset vill vi att domstolen tar ställning till om hur strandskyddsintresset tillgodoses. Härnösands Naturskyddsförening har i tidigare yttranden yrkat på att antagandet av den aktuella detaljplanen upphävs på grund av att den strider mot strandskyddsbestämmelserna. Som stöd för vårt yrkande har vi bl.a. hänvisat till två domar i mark- och miljööverdomstolen, dom 2016:13 om att bygga bostäder vid Råstasjön och dom P 8109-15 om att bygga skola vid Trekanten.

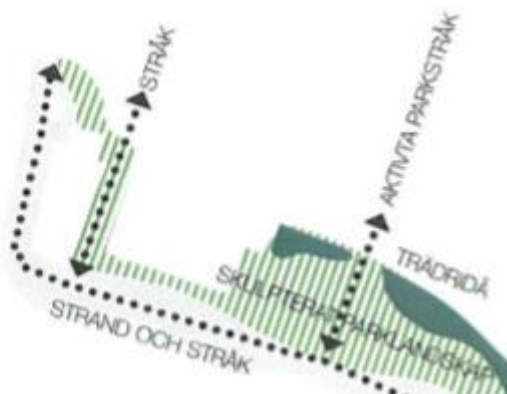
Att uppföra en konferensanläggning kan inte generellt anses utgöra ett angeläget allmänt intresse. Mot bakgrund av kommunens satsning på besöksnäring anser kommunen att det är ett angeläget allmänt intresse som medför långsiktiga fördelar för samhället. I det här fallet är det dock i första hand en entreprenör som har ett kommersiellt intresse att bygga hotellet. Det allmänna intresset som kommunen framhåller är snarare en förhoppning än en säkerställd samhällsnytta.

Kommunen har anfört att det saknas andra alternativa lägen där en exploatör är intresserad av att uppföra konferensanläggningen. Med hänsyn till den restriktiva tillämpning av strandskyddsbestämmelserna som gäller måste det dock ställas höga krav på hur kommunen utrett alternativ när det gäller läge och utformning. Det underlag som presenteras i planbeskrivning och miljökonsekvensbeskrivning är bristfälligt och ger inget stöd för att det skulle saknas möjligheter att uppföra anläggningen så att kulturmiljö- och strandskyddsintresset kan tillgodoses.

En bärande tanke med hotellprojektet är att samlokalisera anläggningen med simhallen. Konferensanläggningen skulle på detta sätt få tillgång till ett högklassigt SPA. Med detta argument avfärdas alla andra alternativa lägen än i anslutning till simhallen. I miljökonsekvensbeskrivningen har därför endast ett alternativ bedömts där en identiskt lika byggnad flyttats från väster till öster om simhallen. För att detta ska anses som ett rimligt alternativ måste utformningen av byggnadskroppen anpassats så att påverkan på kulturmiljö och strandskyddsintresset minskar. Detta har inte skett i miljökonsekvensbeskrivningen. Öster om simhallen finns utrymme för att uppföra en anläggning som väl stämmer överens med exploatörens ursprungliga vision om ett hotell med två till tre våningar i Newportstil. På plankartan finns inte strandskyddslinjen inritad och det framgår inte heller inom vilket område strandskyddet upphävs. Strandskyddet gäller åtminstone delvis även öster om simhallen men här är marken redan ianspråktagen på ett sådant sätt så att området saknar betydelse för strandskyddets syften. För att tydliggöra omfattningen av påverkan på strandskyddet bör strandskyddsgränsen ritas in på plankartan. Härnösands Naturskyddsförening anser att det kan finnas möjligt att tillgodose de motstående intressena (intresset av att uppföra ett hotell mot kulturmiljö- och strandskyddsintressena) om ett seriöst alternativ hade ingått i miljökonsekvensbeskrivningen.

Texten i plandokumentet är inte en trovärdig beskrivning av hur parkmarken påverkas. Kommunen hävdar att strandpromenaden behålls i sin nuvarande sträckning och att strandkaraktären förstärks på båda sidor av gångvägen. Hur detta är möjligt när en av stadens

attraktivaste strandnära parker ersätts av en byggnad framgår inte. I planbeskrivningen (sid 8) redovisas en karta över utemiljön. Av illustrationen framgår att grönområdet/parkmarken väster om simhallen försvinner och kvar blir endast en remsa mot den starkt trafikerade Brunshusleden. Den förstärkning av strandkaraktären man nämner måste avse något annat än de värden som

strandskyddet ska värna.

Planen kan leda till en påverkan även utanför området där strandskyddet upphävs. Parken ingår i ett grön-blått stråk som sträcker sig från yttersta havsbandet längs Södra Sundet ända in till stadens centrala delar. Exploateringstrycket är starkt längs hela sundet. För djur- och växtlivet är det därför viktigt att de strandnära grönområden och spridningskorridorer som finns kvar bevaras.

Sammanfattningsvis anser Härnösands Naturskyddsförening att den bristfälliga utredningen av realistiska alternativ i förening med den restriktivitet vid dispensprövningen som följer av de värden som strandskyddsbestämmelserna ska skydda innebär att förutsättning saknas att upphäva strandskyddet vid Kanaludden med stöd av 7 kap. 18 c § första stycket 5 miljöbalken.

Härnösand den 7 januari 2019

Örjan Asplund, ombud för Härnösands Naturskyddsförening

Skeppar Karls gränd 12A

871 32 Härnösand

e-post: asp_lund@hotmail.com

Mobil: 076-784 35 31